

懐かしい

Bianca Miron

**An III, specializarea *Limba și literatura japoneză-Limba și literatura engleză*, Litere, UBB
Mobilitate studențească: Universitatea Kanagawa (septembrie 2022-februarie 2023)**

Printe cuvintele învățate în cele cinci luni petrecute în Japonia se numără și 懐かしい(*natsukashii*), tradus de mai multe dicționare prin „nostalgic”. Întotdeauna am simțit, totuși, că înspatele lui se află mai mult, că, de fapt, reprezintă un memento al unei amintiri ce te poartă în trecut și, cu toate că implică un soi de tristețe dulce, îți aduce bucuria de a fi experimentat momentele și lucrurile respective.

Japonia a fost pentru mine țara atât a lucrurilor mari, în special pentru că, atunci când deschideam Google Maps-ul, harta îmi arăta că mă aflu la 30 de kilometri de Tokyo, dar mai mult a lucrurilor mici, care, pentru ochiul unei persoane din afară, pot însemna enorm...

Lumina auriu-rozalie care cădea peste clădirile liniștite

Copiii în uniforme așteptând înșirați autobuzul

Muntele Fuji pe care îl vedeam de fiecare dată când priveam pe geamul camerei cât o cutie de
chibrit, lăsând urme adânci pe cer la apus

Oamenii care, croindu-și drumul spre locul de muncă prin aglomerația dimineții, la trecerile de
pietoni printre biciclete, serviete și umbrele, mă priveau ca pe un străin văzându-mi ochii de
deasupra măștii

Trenurile ce nu pierdeau nicio bătaie a acelor de ceas

Melanjul dintre modernitate și tradiție: în mijlocul celui mai mare oraș din lume, printre zgârie-nori, își făcea loc o oază de liniște – Parcul Ueno, grădinile Hama Rikyū sau o ușă spre trecut -
Templul Sensōji

Efectul aproape psihedelic al luminilor din Tokyo pe timp de noapte

După-amiezile petrecute în Kamakura, unde, pe o bancă la umbra templului, încercam să ne citim norocul scris în *omikuji*

Un castron aburind cu *ramen* sau cu *udon*, la 5 dimineața, după o noapte petrecută într-o cameră de *karaoke*, unde, printre melodii japoneze, răsuna și „Dragostea din Tei”

Cutremurele care ajunseseră să fie ca un legănat al bărcii pe care nu-l mai conștientizăm decât atunci când mă trezeau din somn în mijlocul nopții sau ne întrerupeau în mijlocul cursurilor

Momiji în Kyoto, unde zeci de fete în *kimono* urcau scările printe miile de porți *Torii* de la Fushimi Inari

Căprioarele din Nara care așteptau politicos la trecerea de pietoni, dar care, de atâta nerăbdare să primească de la turiști o gustare, uitau uneori de manierele japoneze și nu făceau plecăciuni

Vacanța de Crăciun ieșită din comun, în care ne-am plimbat cu bicicletele pe insula Taketomi din Okinawa, admirând statuile colorate *shisa* și casele tradiționale, am înotat în oceanul cald în luna decembrie, am mângâiat maimuțe după o plimbare de câteva ore printre câmpuri de orez și liane, am înlocuit cozonacul românesc cu un tort de Crăciun, iar felul principal de mâncare ne-a fost *curry*, pentru că, așa cum urma să aflăm, KFC-ul nu mai avea locuri libere, împiedicându-ne să urmăm tradiția japoneză

Întâmpinarea Anului Nou în Kamakura la templu, rugându-l pe 神様 să ne îndeplinească dorința

Sentimentul de moleșală ce ne-a înmuiat oasele înghețate când ne-am așezat sub こたつ (*kotatsu*) după ore întregi de umblat prin nămeții din Nagano

Macacii ce se îmbăiau în apa caldă a *onsen*-ului înconjurați de zăpadă și de oameni ale căror degete roșii abia mai găseau puterea să se miște pe butoanele aparatelor de fotografiat

Castelul Matsumoto ale cărui scări reci le-am urcat desculți

Lipsa coșurilor de gunoi de pe străzile curate pe care erau înșirate *vending machines* sau *konbini*-uri la tot pasul

Neuitatul *いらっしゃいませ*—strigat la intrarea în magazine sau *izakaya*

Prietenii din cămin care au stat cu noi în noaptea de dinaintea plecării și care ne-au însoțit până la gară, târând bagajele pe dealul pe care îl urcasem de atâtea ori, dar pe care îl coboram pentru ultima oară...

Zâmbind

Pentru că nu știam când și dacă îi vom mai revedea

Prin aceste câteva momente aș exprima ce înseamnă pentru mine cuvântul *懐かしい*...

După o perioadă lungă de incertitudine cauzată de pandemie, în care îmi pierdusem speranța că aș mai putea ajunge în Japonia, vestea că aceasta își redeschide porțile a fost ca lumina de la capătul tunelului. Datorită unui acord între universitatea la care studiez și Universitatea Kanagawa, odată cu prima zi de toamnă, am început o călătorie către o lume care pentru aproape jumătate de an mi-a fost a doua casă.

Fiind studentă la Facultatea de Litere, specializarea *Limba și literatura japoneză*, am gustat pe parcursul primilor doi ani de studiu o felie din realitatea, literatura, arta, cultura, mentalitatea și limba japoneză, lucru ce mi-a amplificat fascinația pentru tot ce înseamnă lumea nipponă. Ca orice persoană pasionată de un lucru anume, am vrut să experimentez pe propria piele ce înseamnă „a trăi” într-o societate pe care mulți o descriu ca fiind „cu mulți ani înaintea noastră”. Chiar dacă, inițial, am întâmpinat această oportunitate cu o oarecare reticență, deoarece reprezenta un pas destul de mare după o ședere îndelungată între patru pereți, am hotărât să mă aventurez în „viitor”.

Astfel am ajuns în Minato Mirai (*みなとみらい*), ce se traduce prin „Portul Viitorului”, și am simțit că trăiesc un film, care nu se mai juca în fața mea, ci mă avea pe mine ca protagonist.

Ca o furnică cu ghiozdan în spate am intrat în universitatea al cărei vârf îl puteam vedea doar dacă îmi lăsam capul pe spate și priveam spre cer.

Pe parcursul semestrului am urmat patru cursuri de limbă japoneză bazate pe diferite competențe, predate de profesoare native și două cursuri de cultură japoneză („Japanese Contemporary Culture” și „Japanese Visual Culture”), predate în limba engleză de un profesor american. În cadrul acestora am putut schimba opinii și idei pe diverse subiecte cu studenți japonezi și cu studenți internaționali, lucru ce mi-a oferit o perspectivă mult mai largă asupra unor aspecte din viața cotidiană a japonezilor și a modului în care aceștia percep lumea, asupra lucrurilor considerate neajunsuri etc.

Întâlnirea cu cultura japoneză nu a însemnat neapărat un șoc puternic, așa cum mulți ar tinde să creadă, ci lucruri mărunte cu care nu eram obișnuită, dar pe care le-am întâmpinat cu brațele deschise. Chiar dacă mă informasem cu privire la anumite obiceiuri și moduri adecvate de a te comporta în anumite circumstanțe, pusă în fața situațiilor reale, tot ce citisem a dispărut ca prin magie: de la a lua și a oferi lucruri cu ambele mâini, a lăsa ușile taxiurilor să se deschidă automat, a face liniște în mijloacele de transport în comun sau în lift, a-ți da jos papucii oriunde, inclusiv în cabinele de probă, a saluta politicos șoferii de autobuz ce mulțumesc fiecărui călător în parte, la modul în care se strânge și sortează gunoiul și la amabilitatea tuturor.

Ceva ce aș putea numi șoc a fost bariera lingvistică, pentru că – așa cum urma să aflu ulterior – engleza este o limbă străină în adevăratul sens al cuvântului. Astfel că imersarea în limbajaponeză a fost mult mai intensă, deoarece am fost nevoită să o utilizez la fiecare pas, fie că a fost vorba de o conversație la magazin, unde învățasem replicile angajaților ca pe poezie și, dintr-un soi de automatism, știam ce să le răspund, fie că a fost vorba despre a-i întreba pe trecători cum să ajung la cămin. În plus, simțeam ca o răsplată zâmbetul pe care îl afișa *staff*-ul căminului atunci când încercam să ne exersăm japoneza întrebând lucruri precum: „Putem împrumuta bicicleta ca să facem cumpărături?”, „Ploaia mi-a stricat umbrela, unde o arunc?” sau „Ce foaie completăm dacă vrem să mergem la karaoke și să ne întoarcem după miezul nopții?”.

Mă voi apropia de final prin a răspunde la o întrebare ce mi-a fost adresată de nenumărate ori de când m-am reîntors în țară, și anume: „Nu ai vrea să te întorci să trăiești în Japonia?”.

Mi-aș face bagajul și m-aș reîntoarce în Japonia acum, dacă ar însemna că pot fi student de schimb acolo o viață întreagă. Probabil spun asta pentru că am petrecut cinci luni într-un cămin cu studenți internaționali și studenți japonezi, unde bariera culturală nu era atât de puternică, unde te simțai ca într-o familie care te întâmpina cu 行ってらっしゃい sau お帰り. Cu toate acestea, nu doresc să idealizez Japonia, deoarece fiecare țară are lucruri bune și lucruri mai puțin bune, pe care unui simplu turist îi este greu să le observe. Ca student într-o mobilitate de schimb interuniversitar am avut privilegiul de a nu experimenta aceste inconveniențe prea des, dar, din poveștile prietenilor japonezi (fie de la cursuri, fie din cămin) și din diverse întâmplări ce au avut loc, diferențele ierarhice și atitudinea foarte supusă s-au simțit puternic, chiar dacă lucrurile erau întotdeauna spuse pe ocolite, cu subtilitate. Au fost momente în care nu am știut cum să reacționez deoarece întreaga situație mi se părea în contrast cu ideea de societate colectivită ce îmi fusese zugrăvită în legătură cu Japonia.

Din Țara Soarelui Răsare m-am întors cu un bagaj plin cu amintiri și cu experiențe, cu legături pe care am reușit să le creez cu persoane din toate colțurile lumii și cu niște schimbări de perspectivă semnificative (deoarece cel mai mare șoc cultural l-am avut la întoarcerea în Europa și în țară). Pe plan profesional, pot spune că mi-am împlinit visul oricărui student ce alege această specializare și că mi-am îmbunătățit abilitățile de înțelegere a limbii japoneze, deoarece o limbă se învață cel mai bine la ea acasă, unde poate fi conectată și cu aspectele culturale. Mi-aș dori ca, pe viitor, să pot ajunge din nou, măcar în postură de turist, în locul care m-a făcut să simt că-i aparțin...

Parcul Ueno, Tōkyō

Grădinile Hama Rikyū

Kamakura

Tōkyō

Yokohama

Tōkyō

Templul de Aur, Kyōto

Ōsaka

Kyōto

Nara

Kiyomizudera, Kyōto

Fushimi Inari, Kyōto

Taketomi, Okinawa

Ishigaki, Okinawa

Castelul Matsumoto, Nagano

Ishigaki, Okinawa

Nagano

Parcul Jigokudani

Nagano